

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

Püff Bilgiler & Püff Noktalar
Püff Sorular

İlk Görev Yeri

Püff bilgi:

Mustafa Kemal,

- **1905** yılında **İstanbul Harp Akademisinden Kurmay Yüzbaşı** olarak mezun oldu ve **ilk görev yeri** olan **Şam'daki 5. Ordu**'ya atandı.
- Burada **Vatan ve Hürriyet Cemiyeti**ni kurdu ve birçok şehirde cemiyetin şubelerini açtı.

Püff çıkarım!!

Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurması,
liderlik özelliğini, teşkilatçılığını, yöneticiliğini ve
vatanserverliğini
göstermektedir.

Selanikte Görev Alması

Püff nokta:

Mustafa Kemal,

Selanik'teki 3. Ordu'da görev yaparken bir süre **İttihat ve Terakki Cemiyetine** katılmış ancak daha sonra **ordunun siyasete karışmaması gerektiğine inandığı için** bu cemiyetten ayrılmıştır. (1907)

Püff çıkarım!!

Osmanlı Devletinin I. Balkan Savaşında **ordudaki siyasi çekişmeler nedeniyle yenilmesi,** Mustafa Kemal'in bu konudaki **haklılığını ve ileri görüşlülüğünü** ortaya çıkarmıştır.

31 Mart Olayı

Püff soru: 31 Mart Olayı nedir?

13 Nisan 1909'da İstanbul'da meşrutiyet karşıtları tarafından çıkarılan ayaklanmadır.

Püff bilgi:

31 Mart Olayı, Rumi takvime göre **31 Mart'ta gerçekleştiği için** 31 Mart Olayı olarak adlandırılmıştır.

Püff nokta:

Mustafa Kemal,

31 Mart Olayı adı verilen bu ayaklanmayı bastırmak ve düzeni sağlamak amacıyla **Hareket Ordusu Kurmay Başkanı** olarak İstanbul'a gelmiş ve isyanı bastırmıştır.

31 Mart Olayı

Püff bilgi:

31 Mart Olayı,

mevcut **yönetime karşı girişilen ilk isyan hareketidir.**

Püf çıkarım:

Mustafa Kemal'in **31 Mart isyanını bastırmada önemli rol oynaması,**

meşrutiyet taraftarı yani **yenilik yanlısı** olduğunu gösterir.
(İnkılapçı kişilik)

Pikardi Manevraları

Püff bilgi:

Mustafa Kemal;

1910 yılında Fransa'da Fransız ve İngiliz birliklerinin ortaklaşa düzenlediği **Pikardi Manevraları**'na (*askeri tatbikatlara*) Fethi Okyar ile birlikte **gözlemci olarak katılmış, gelecekte hava kuvvetlerinin önemine** vurgu yapmıştır.

Püf çıkarım:

Mustafa Kemal'in,

yenilikçi bir kişiliğe sahip olduğunu, mesleki olarak kendisini geliştirdiğini ve ileri görüşlülüğünü gösterir.

Trablusgarp Savaşı

Püff bilgiler:

Mustafa Kemal,

- **İtalya**'nın Trablusgarp'a saldırması üzerine **gönüllü olarak** arkadaşları ile birlikte **gizlice** Trablusgarp'a gitti.(1911)
- Halkı **örgütleyerek** **Derne** ve **Tobruk**'ta İtalyanlara karşı başarılı savunma savaşları yaptı.
- Başarılarından dolayı **binbaşı**lığa yükseldi.
- **Trablusgarp Savaşı**, Mustafa Kemal'in **ilk askeri başarısıdır.**

Püf çıkarımlar!!!

Mustafa Kemal'in;

Trablusgarp'a gönüllü olarak gitmesi **vatanseverliği**, Yerli halkı İtalyanlara karşı örgütleyerek direnişe geçirmesi **teşkilatçılığı, örgütleyiciliği** ve **liderliği** ile ilgilidir.

Trablusgarp Savaşı

Püff bilgi:

- **İtalya** sömürge yarışında katılmak ve **gelişen sanayisine ham madde ve pazar bulabilmek için** Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olan Trablusgarp'a saldırdı (1911).

Püff nokta:

- Osmanlı Devleti; **Mısır İngiliz işgalinde olduğu için karadan, donanması yetersiz olduğu için denizden yardım gönderemedi.** Ancak Trablusgarp'ı savunabilmek için, aralarında Mustafa Kemal'in de bulunduğu bazı **gönüllü subayları** gizlice bölgeye gönderdi.

- Mustafa Kemal, kılık değiştirerek "**Mustafa Şerif**" takma adıyla ve **gazeteci olarak** gizlice Trablusgarp'a gitti.
- Burada **yerli halkı teşkilatlandırarak** onları İtalyanlara karşı direnişe geçirdi. **Derne** ve **Tobruk**'ta başarılar kazandı.

Trablusgarp Savaşı

Püff bilgiler!!!

- İtalyanlar Osmanlı Devletini durdurmak için Ege Denizi'ndeki On İki Ada'yı işgal ettiler.
- Trablusgarp Savaşı devam ederken **Balkan Savaşları** çıktı. **İki ateş arasında kalan Osmanlı Devleti**, İtalya ile **Uşi Antlaşması** (1912)nı yapmak zorunda kaldı. Uşi Antlaşması ile **Trablusgarp İtalya'ya bırakıldı.**
- Böylece Osmanlı Devleti, **Kuzey Afrika'daki son toprağını (Libya) da kaybetti.**

BALKAN SAVAŞLARI

I. Balkan Savaşı (1912-1913)

- Trablusgarp Savaşı devam ederken, Balkan Devletlerinden **Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan** ve **Karadağ**, Rusya'nın kışkırtmasıyla birleşerek Osmanlı Devleti'ne saldırdılar.
- Osmanlı Devleti; **orduya siyaset karışmış olması, subaylar arasında İttihatçı ve İtilafçı çekişmesinin yaşanması, particilik yapan subaylar arasında irtibat ve iş birliğinin zayıf olması, ordunun ulaşım ve ikmal hatlarının yetersiz olması** gibi nedenlerle yenildi.
- Osmanlı Devleti, **Edirne** ve **Kırklareli** dahil Doğu Trakya'daki tüm topraklarını kaybetti. Balkan devletleriyle Osmanlı Devleti arasında **Londra Antlaşması** (1913) imzalandı. **Midye-Enez çizgisi** sınır kabul edildi.

Püff çıkarım!!

Birinci Balkan Savaşında Osmanlı ordusunun subaylar arasındaki siyasi çekişmeler nedeniyle yenilmesi, ordunun siyasete bulaşmasının zararlı olacağını söyleyen Mustafa Kemal'in **haklılığını** ve **ileri görüşlülüğünü** ortaya çıkmıştır.

Püf bilgileri:

I. Balkan Savaşı sırasındaki karışıklıktan faydalanan **Arnavutluk bağımsızlığını ilan etti.**
Arnavutluk, Osmanlı Devleti'nden ayrılan **son Balkan devleti** oldu.

Bab-ı Âli Baskını:

Londra'da barış görüşmeleri devam ederken İttihatçı **Enver Paşa,** hükûmetin toplantısını bastı ve Sadrazam'ı istifaya zorladı (1913). Tarihe **Bâb-ı Âli Baskını** diye geçen bu olaydan sonra **devletin yönetimi İttihatçıların kontrolüne geçti.**

Balkan Savaşları

Püff bilgi:

II. Balkan Savaşı (1913)

- **Balkan Devletleri, Birinci Balkan Savaşında Osmanlı Devletinden aldıkları toprakları kendi aralarında paylaşamadılar** ve en büyük payı alan **Bulgaristan'a savaş açtılar**. Bu savaşa **Romanya** da katıldı.
- **Yunanistan, Romanya, Sırbistan, Karadağ** Bulgaristan'la savaşırken **Osmanlı Devleti de bu durumdan yararlanarak** daha önce kaybettiği **Edirne ve Kırklareli'**yi geri aldı.
- Bulgaristan ile **İstanbul Antlaşması** yapıldı. Meriç Nehri her iki ülke arasında sınır kabul edildi. **Edirne Osmanlı Devletine kaldı**. Batı Trakya Bulgaristan'a bırakıldı.
- Yunanistan ile **Atina Antlaşması** yapıldı. **Bozcaada ve Gökçeada dışındaki tüm Ege adaları Yunanistan'a verildi**. Selanik ve Girit adası da Yunanistan'a bırakıldı.

MUSTAFA KEMAL'İN ÜSTLENDİĞİ BAZI GÖREVLER

1. Harp Akademisi'nden **Kurmay Yüzbaşı** olarak mezun oldu(1905)
2. Şam'daki **5. Orduya atandı.** (1905)
3. Manastırdaki **3.Ordu**'da görevlendirildi. (1907)
4. 31 Mart Olayında **Hareket Ordusu Kurmay Başkanı** oldu.(1909)
5. **Trablusgarp'ta Derne Komutanlığında** görev aldı. (1911)
6. Sofya'ya **askeri ataşe** olarak atandı. (1913)
7. **Çanakkale Cephesi**'nde **19.Tümen Komutanlığı** (1915)
8. **Kafkas Cephesi**nde **16.Kolordu Komutanlığı** (1917)
9. **Suriye Cephesi**nde **7.Ordu Komutanlığı** (1917) ve **Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı** (1918) yaptı.

Püff nokta:

I. Dünya Savaşında sırasıyla **Çanakkale, Kafkas** ve **Suriye** cephelerinde görev yaptı.

BİR SONRAKİ **PÜFF DERSİMİZ**
I.DÜNYA SAVAŞININ
NEDENLERİ

ABONE OLUN

BİZDEN **8.** SINIF

TC. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

KONU ANLATIMI ◊ ETKİNLİK ◊ SORU BANKASI

ÖĞRENCİNİN
“CAN SİMİDİ”

YENİ
NESİL
SORULAR

Akıllı Tahtaya
ZEKA KATTIK!

“AKIL KÜPÜ”
TAHTA

- ETKİLEŞİMLİ SUNULAR
- DİJİTAL DERS NOTLARI
- DİJİTAL OYUNLAR

SADECE BU KİTABA ÖZEL!

OKULA
YARDIMCI

LGS
HAZIRLIK

ERKAN İSANMAZ
ŞEYHİMUS YÜCE
YAVUZ YILDIZ
MURAT SAAT
ZEKİ DOĞAN

- ÖZEL ETKİNLİKLER
- KONU ANLATIMLARI
VE SORULAR
- KAZANIM ÖLÇEN
TEST SORULARI İLE

MEB
KAZANIMLARI

Biz
SOSYAL BİLGİLER
BİZ YAYINLARI

Zeki DOĞAN – Sosyal Bilgiler Öğretmeni